

Monumentnummer*: 514775

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **09 december 2002**
Kadaster deel/nr **82898/49**

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Kraggenburg	Noordoostpolder	Flevoland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Kraggenburg	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Noordoostpolder	B			2997

Omschrijving**

Inleiding

SCHOTBALKENLOODS behorende bij het waterbouwkundige complex bestaande uit het gemaal Smeenge, met een schutsluis en verkeersbrug, sluiswachtershuisje, schotbalkenloods en dienstwoningen bij De Voorst en Vollenhove. Het gebouw werd in de jaren 1939-1941 in opdracht van Rijkswaterstaat (Dienst der Zuiderzeewerken afdeling Noordoostpolderwerken, later Rijksdienst IJsselmeerpolders) gebouwd, naar ontwerp van ir. D. Roosenburg (Den Haag). Het gebouw is opgetrokken in functionalistische stijl. Het bestek voor het staalskelet van de schotbalkloods dateert van december 1939. De rechts van de sluis, tegenover het sluiswachtershuisje staande loods heeft zijn oorspronkelijke functie (noodkering) inmiddels verloren en is inwendig gewijzigd. De functie van de schotbalken is overgenomen door de aan de andere kant van de sluis staande, aan een stalen constructie bevestigde stalen noodschuif uit de eerste helft van de jaren zeventig, die derhalve buiten de bescherming valt. Deze dient ter beveiliging van de sluis en als reservedeur bij eventuele reparatie en vervanging van de houten sluisdeuren.

Omschrijving

Vanuit een rechthoekige plattegrond voormalige schotbalkenloods met een betonnen plint en gevels van schone baksteen binnen een stalen frame. De loods staat onder een uitkragend, met verbeterde Hollandse pannen gedekt zadeldak, waarvan de nokken verder

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uitkragen dan de dakvoeten en een stompe punt vormen. De gevelhoeken worden geaccentueerd door de wit geschilderde stalen skeletdelen, die ook drie van de vier gevels geleden. De driedelige noordelijke kopgevel is symmetrisch en bevat een rechthoekig, onder latei staand venster met stalen raam in beide van de onderste gevelvelden. De geveltop is vijfzijdig. Beide langshevels zijn symmetrisch en bevatten per gevel drie ronde vensters met stalen ramen en een betonnen lekgootje. Onder de vensters, over de gehele breedte van de oostgevel bevindt zich een houten afdak, waaronder gereedschap en ander materiaal wordt bewaard. De zuidelijke kopgevel bevat twee rechtgesloten, rechthoekige vensters en een grote, niet oorspronkelijke, onder een driedelig bovenlicht staande ijzeren kanteldeur, met rechts daarvan een klein, staand venster. Het inwendige van de schotbalkenloods valt buiten de bescherming van rijkswege.

Waardering

De schotbalkenloods is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde.

- De loods heeft algemene cultuurhistorische waarde omdat de bouw ervan het begin van de Noordoostpolder markeert en het tot de oudste nog bestaande bouwwerken in de Noordoostpolder behoort.
- De loods heeft algemene architectuurhistorische waarde vanwege de specifieke, voor de bouwtijd karakteristieke vormgeving, het materiaalgebruik en de constructie en als belangrijk werk uit het oeuvre van een vooraanstaand bouwkundige.
- De loods heeft ensemblewaarde vanwege de bijzondere visuele en functionele samenhang met de overige onderdelen van het complex en vanwege de locatie, waarmee het onverbrekkelijk is verbonden.
- De loods is bovendien van belang vanwege de herkenbaarheid en de gaafheid van het exterieur.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterkering en -doorlaat

Functie

Schotbalkenloods

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument